

Komendant

Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
im. 27 Wołyńskiej Dywizji Armii Krajowej

Chełm, dnia 16 stycznia 2018 r.

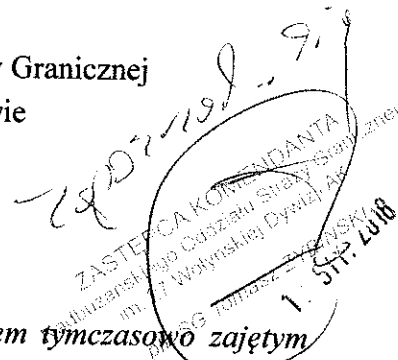
Egz. nr 3...

NA-NK-294/2018

16 STY. 2018

Nb Wk
Pracm
wystaw picniem
20
15 STY. 2018

Pan mjr SG Mariusz KULCZYŃSKI
Komendant
Placówki Straży Granicznej
w Dołhobyczowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat: „Postępowanie z dowodami rzeczowymi i mieniem tymczasowo zajęтым w postępowaniu przygotowawczym” zrealizowanej w trybie zwykłym w Placówce Straży Granicznej w Dołhobyczowie, 22-540 Dołhobyczów, ul. Partyzantów 15, ujętej w Rocznym Planie Kontroli przewidzianych do realizacji przez Wydział Kontroli Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w 2017 roku¹.

Kontrolę, na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej², przeprowadził w terminie od 28 września do 30 listopada 2017r. zespół kontrolerów w składzie:

kierownik zespołu:

- mjr SG Elżbieta ŁYSOMIRSKA - starszy specjalista Wydziału Kontroli NOSG, upoważnienie nr 34/2017 z dnia 27.09.2017r.;

członkowie:

- kpt. SG Monika PIEKARSKA - starszy specjalista Wydziału Kontroli NOSG, upoważnienie nr 35/2017 z dnia 27.09.2017r.
- kpt. SG Grzegorz JURAK - starszy specjalista Wydziału Kontroli NOSG, upoważnienie nr 36/2017 z dnia 27.09.2017r.

Czynności kontrolne w siedzibie Placówki Straży Granicznej³ w Dołhobyczowie realizowane były w dniach: 28.09.2017r., 17.10.2017r., 25.10.2017r., 07.11.2017r. i 14.11.2017r., a następnie w siedzibie jednostki kontrolującej w dniach: 21-24.11.2017r., 27-30.11.2017r.

Funkcję kierownika w jednostce kontrolowanej w okresie objętym kontrolą pełnił:

- ppłk SG Andrzej Bielecki do dnia 16.09.2016r.,
- mjr SG Mariusz Kulczyński od dnia 17.09.2016r.

Bezpośrednim przełożonym w/w był Komendant Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej.

¹ nr wch. 10073/16 z dnia 29.11.2016r.;

² Dz. U. z 2011r. Nr 185, poz. 1092, zwaną dalej ustawą o kontroli

³ zwanej dalej PSG

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli PSG w Dołhobyczowie, wg Rtd. nr 140/14, pod poz. 7/2017.

I. Zakres kontroli.

Przedmiot kontroli obejmował:

- 1) legalność, rzetelność i celowość realizacji zadań służbowych związanych z rejestracją, zabezpieczeniem i obrotem dowodami rzeczowymi/przedmiotami oraz prowadzeniem dokumentacji z tym związanej;
- 2) sprawowanie nadzoru służbowego nad funkcjonowaniem magazynu depozytowego i prowadzonej ewidencji w tym zakresie.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2016r. do 30 czerwca 2017r.

II. Cel kontroli:

Celem kontroli była ocena sposobu zabezpieczenia i przechowywania dowodów rzeczowych oraz mienia tymczasowo zajętego w postępowaniu przygotowawczym oraz ocena prawidłowości dokumentowania tych czynności, jak również sprawowania nadzoru służbowego w w/w zakresie.

Kontrola w trybie zwykłym przedmiotowego zagadnienia miała na celu ujawnienie ewentualnych nieprawidłowości, przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie, a także zebranie informacji zmierzających do doskonalenia działalności służbowej jednostki i jej komórek organizacyjnych w kontrolowanej tematyce.

III. Ocena skontrolowanej działalności.

Podstawą dokonania ustaleń były materiały źródłowe, prowadzone i sporządzone w PSG w Dołhobyczowie, tj. ewidencje związane z dowodami rzeczowymi: „Księga dowodów rzeczowych” wg opisu nr 6/2006, „Księga dowodów rzeczowych/przedmiotów” wg Rtd. 20/17, oraz zbiory dokumentów, zawierające: wykazy dowodów rzeczowych, protokoły z czynności podczas których zabezpieczano rzeczy/przedmioty, postanowienia w przedmiocie dowodów rzeczowych, pokwitowania i inne.

Zespół kontrolerów dokonał analizy prowadzenia w/w dokumentacji związanej z rejestrowaniem, obrotem i zabezpieczeniem dowodów rzeczowych/przedmiotów, porównał stan ewidencyjny z faktycznym dowodów rzeczowych przechowywanych w magazynie dowodów rzeczowych, przeprowadził analizę pisemnych i ustnych wyjaśnień/oświadczeń funkcjonariuszy oraz weryfikację istniejących rozwiązań organizacyjno-funkcjonalnych pod kątem zapewnienia prawidłowej realizacji zadań objętych przedmiotem kontroli.

Kontrolę przeprowadzono pod względem:

- legalności – zgodność działania z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, przepisami prawa wewnętrznego oraz innymi rozstrzygnięciami podjętymi w zakresie powyższej tematyki;
- celowości – zgodność z celami określonymi dla kontrolowanej działalności, stosowania metod i środków odpowiednich dla osiągnięcia celów oraz skuteczności podejmowanych działań;

- rzetelności – wypełnianie obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo, zgodnie z ich treścią, przestrzeganie reguł funkcjonowania kontrolowanej jednostki, dokumentowanie określonych działań lub stanów faktycznych zgodnie z rzeczywistością, bez pomijania określonych faktów i okoliczności.

Przyjęto, że ocena końcowa kontrolowanej działalności zostanie sporządzona na podstawie czterostopniowej skali, obejmującej: ocenę pozytywną, ocenę pozytywną z uchybieniami, pozytywną z nieprawidłowościami i negatywną⁴.

Pozytywnie z uchybieniami oceniono realizację zadań w obszarze rejestrowania i prowadzenia niezbędnej dokumentacji związanej z przyjmowaniem, przechowywaniem i przekazywaniem dowodów rzeczowych/przedmiotów i mieniem tymczasowo zajęтым oraz przeprowadzaniem kwartalnych sprawdzeń stanu dowodów w magazynie depozytowym. Powyższa ocena jest wynikiem ustaleń poczynionych w poszczególnych obszarach kontrolowanej problematyki, udokumentowanych w aktach kontroli i ocenionych w oparciu o powyżej przyjętą skalę.

Ocenę sformułowano na podstawie następujących ustaleń:

1. Obowiązki prowadzenia magazynu dowodów rzeczowych w PSG w Dołhobyczowie, w okresie objętym kontrolą, powierzono 3 funkcjonariuszom, wykonującym czynności dochodzeniowo-śledcze, których zadania w tym obszarze określono w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień. Wymienieni funkcjonariusze na przemian przyjmowali od siebie dowody rzeczowe i deponowali je w magazynie depozytowym (za wyjątkiem jednej sytuacji gdzie prowadzący postępowanie sam przyjął od siebie dowody do magazynu, RSD 2203/2016/3). W okresie od 29.12.2016r. zadania depozytariusza faktycznie realizowało 2 funkcjonariuszy. W związku z faktem, iż w dalszym ciągu w strukturze Placówki Straży Granicznej w Dołhobyczowie zablokowany jest etat depozytariusza, od dnia 30.06.2017r. zakresem obowiązków prowadzenie magazynu depozytowego powierzono starszemu kontrolerowi - technikowi kryminalistyki. Podczas nieobecności w/w czynności te wykonuje drugi funkcjonariusz - technik kryminalistyki zespołu do spraw przestępstw i wykroczeń. Zawarcie zapisów dotyczących zadań związanych z prowadzeniem magazynu depozytowego w szczegółowych zakresach obowiązków **oceniono pozytywnie**.

(akta kontroli nr 2, 15, 40 str. 3, 130, 134, 141, 144, 147, 149, 476)

W zakresie oceny legalności, rzetelności i celowości realizacji zadań służbowych związanych z rejestrowaniem, obrotem i zabezpieczeniem dowodów rzeczowych/ przedmiotów zespół kontrolerów zbadał terminowość sporządzania wykazów dowodów rzeczowych i rejestrowania w książce dowodów rzeczowych oraz ujęcie w wykazach dowodów rzeczowych zapisów dotyczących innego miejsca przechowywania dowodów lub innego z nim postępowania; prowadzenie przez depozytariusza niezbędnej dokumentacji związanej z przyjmowaniem, przechowywaniem i przekazywaniem dowodów rzeczowych oraz

⁴ wprowadzenie do kontroli w administracji rządowej. Warszawa, marzec 2012r., str. 62

terminowość przeprowadzenia sprawdzenia stanu ewidencyjnego dowodów rzeczowych w magazynie ze stanem faktycznym⁵.

W Placówce SG w Dołhobyczowie prowadzona jest następująca dokumentacja w zakresie objętym kontrolą:

- księga dowodów rzeczowych PSG w Dołhobyczowie, wg opisu nr 6/2006 (spis akt 689/284) zawierająca 82 pozycje za 2016r.,
- księga dowodów rzeczowych PSG w Dołhobyczowie, wg Rtd. 20/17, zawierająca przepisanych 39 pozycji z 2016r. oraz 83 pozycje z I półrocza 2017r.;
- księga towarów zabezpieczonych w trybie art. 308 kpk, wg Rtd. 24/15, zawierająca 18 pozycji za 2016r. i 34 pozycje za I półrocze 2017r.;
- zbiór wykazów dowodów rzeczowych, z podziałem na lata oraz zdanych i będących na stanie.

(akta kontroli nr 2, 40 str. 29-60, 63-72, 477-527)

Zespół kontrolerów, w trakcie czynności kontrolnych przeprowadzonych w siedzibie podmiotu kontrolowanego, dokonał sprawdzenia wszystkich dowodów rzeczowych, aktualnie przechowywanych w magazynie dowodów rzeczowych do postępowań przygotowawczych, wszczętych w 2016r. i I połowie 2017r. Stwierdzono zgodność stanu faktycznego zabezpieczonych dowodów rzeczowych z prowadzoną ewidencją.

2. Sprawdzone wszystkie posiadane za 2016r. i I połowę 2017r. wykazy dowodów rzeczowych pod kątem daty sporządzenia wykazu, daty przeprowadzonych czynności na podstawie których zabezpieczano rzeczy/przedmioty, ilości i rodzaju dowodów rzeczowych, oznaczenia miejsca przechowywania i przyjęcia dowodów na magazyn. Na koniec dokonano porównania stanu faktycznego z ewidencyjnym, tj. zarejestrowania wykazów dowodów rzeczowych w księgach dowodów rzeczowych oraz ich rozchodów.

W obszarze sporządzania wykazów dowodów rzeczowych i ich rejestrowania w książce dowodów rzeczowych stwierdzono brak rejestracji wykazu nr 1/15/16 z dn. 21.11.2016r., zawierającego umowę użyczenia pojazdu, w książce towarów zabezpieczonych w trybie art. 308 kpk do postępowania przygotowawczego [REDAKTOWANE]. Z uwagi na fakt, że dokument został niezwłocznie, w tym samym dniu, przekazany funkcjonariuszom KPP w Hrubieszowie potraktowano to jako **uchybiecie**, nie wpływające na stan faktyczny dowodów rzeczowych przechowywanych w PSG w Dołhobyczowie. W związku z tym, że w omawianym przypadku sporządzony został wykaz dowodów rzeczowych, brak jego rejestracji w książce towarów zabezpieczonych w trybie art. 308 kpk miał wpływ wyłącznie na stan ewidencyjny wykazów oraz rzetelność prowadzonej dokumentacji. W przypadku przekazania dowodów rzeczowych innemu właściwemu organowi dopuszczalne jest ich przekazanie na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego. Wszystkie pozostałe wykazy

⁵ ustalenia oparto na przepisach zawartych w Zarządzeniu nr 22 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 27 czerwca 2003r. w sprawie określenia zasad nadzoru służbowego nad prowadzeniem postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną oraz wprowadzenia Instrukcji w sprawie prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną (Dz. Urz. KGSG z 2003r., Nr 2, poz. 21; z 2005r. Nr 8, poz. 54; z 2007r. Nr 9, poz. 81, z 2012r., poz. 84, z 2014r., poz. 131), zwaną dalej Instrukcją oraz Wytycznych Nr 4 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 21 grudnia 2007r. w sprawie określenia zasad przyjmowania, przechowywania, ewidencjonowania i przekazywania dowodów rzeczowych będących na stanie magazynów dowodów rzeczowych NOSG w Chelmie.

dowodów rzeczowych, sporządzone w okresie objętym kontrolą, zostały zarejestrowane w ww. książkach dowodów rzeczowych.

(akta kontroli nr 2, 32, 40 str. 47, 394, 524)

Jak wskazano wyżej, w PSG w Dołhobyczowie w 2016r. i I połowie 2017r., magazyn dowodów rzeczowych prowadzony był przez funkcjonariuszy wykonujących czynności dochodzeniowo-śledcze. Z wyjaśnień kierownika Grupy Operacyjno-Śledczej wynikało, że etat depozytariusza, czyli osoby odpowiedzialnej za prowadzenie magazynu depozytowego, jest zablokowany. Obowiązki te powierzono 3 funkcjonariuszom dochodzeniowo-śledczym. Od 29.12.2016r. obowiązki te faktycznie wykonywało tylko 2 funkcjonariuszy dochodzeniowo-śledczych. Sytuacja ta zrodziła utrudnienia w przyjmowaniu do magazynu dowodów rzeczowych zabezpieczonych do postępowań rzeczy/przedmiotów, śladów. Rozwiązaniem tego było przechowywanie przez funkcjonariuszy zabezpieczających dowody ich przechowywanie w indywidualnych skarbczykach. W swoich wyjaśnieniach funkcjonariusze zapewniali, że do dowodów rzeczowych, umieszczanych w skarbczykach nie miały dostępu osoby trzecie. W połowie b.r. w korytarzu przylegającym do pomieszczenia magazynu dowodów rzeczowych ustawiono 3 szafy metalowe, w których można przechowywać zabezpieczone dowody do momentu umieszczenia ich w magazynie. Od 03.08.2017r. obowiązki prowadzenia magazynu depozytowego powierzono technikom kryminalistyki.

W wyniku przeprowadzonej szczegółowej analizy dokumentacji związanej z prowadzeniem magazynu depozytowego, tj. wszystkich posiadanych egzemplarzy wykazów dowodów rzeczowych w okresie objętym kontrolą, postanowień w przedmiocie dowodów rzeczowych i ewidencji dowodów rzeczowych, zespół kontrolerów stwierdził, że uznawanie i przekazywanie zabezpieczonych dowodów do magazynu depozytowego (papierosów i alkoholu) w 47 przypadkach odbyło się po upływie 3 dni i więcej. W związku z powyższym zespół kontrolerów zebrał szczegółowe wyjaśnienia do każdego z tych przypadków. Przyjęto wyjaśnienia funkcjonariuszy, stwierdzając, że z uwagi na nawarstwienie obowiązków służbowych, dni urlopowe i dni wolne od służby, przekazanie dowodów rzeczowych odbywało się w najbliższym możliwym terminie, uznając, że do zabezpieczonych dowodów rzeczowych nie miały dostępu osoby trzecie.

(akta kontroli nr 20, 23, 31, 35 str. 167-219, 243-329, 477-538, 382-396, 420, 424-451)

Jednakże, w 30 przypadkach istniała możliwość wcześniejszego uznania i przekazania dowodów rzeczowych do magazynu, tj. w postępowaniach nr: RSD [REDACTED]

[REDACTED]

Natomiast, w przypadku dowodów rzeczowych w postaci dokumentów, uznanie ich za dowód rzeczowy i włączenie do akt postępowania przygotowawczego, w terminie

wcześniejszym możliwe było w 18 przypadkach, tj. do RSD: [REDACTED]

(akta kontroli nr 40 str. 477-538)

Zgodnie z § 218 ust. 1 i 6 *Instrukcji* - funkcjonariusz prowadzący postępowanie przygotowawcze sporządza z chwilą uzyskania dowodu rzeczowego pozostającego w związku z określonym postępowaniem przygotowawczym wykaz dowodów rzeczowych w czterech egzemplarzach. Funkcjonariusz prowadzący postępowanie przygotowawcze, każdorazowo po uzyskaniu dowodów rzeczowych, podejmuje decyzję co do miejsca ich przechowywania. Jeżeli dowody rzeczowe lub ich części będą przechowywane w depozycie Straży Granicznej przekazuje się je depozytariuszowi, który potwierdza przyjęcie do magazynu depozytowego składając swój podpis w rubryce 4 przy odpowiedniej pozycji każdego egzemplarza wykazu. Zgodnie z § 220 ust. 5 – niedopuszczalne jest przechowywanie dowodów rzeczowych w pomieszczeniach, do których wstęp mają osoby trzecie. Przy czym, zgodnie z art. 232a. § 1 kpk⁶ – przedmioty i substancje stwarzające niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia, a w szczególności broń, amunicję, materiały wybuchowe lub łatwopalne, materiały radioaktywne, substancje trujące, duszące lub parzące, środki odurzające, substancje psychotropowe lub ich preparaty oraz prekursory kategorii 1, a także wyroby tytoniowe i napoje alkoholowe, przechowuje się w miejscu i w sposób zapewniający ich należyte zabezpieczenie.

Formalnym wyrazem prowadzonej weryfikacji dowodów (prowadzący postępowanie obowiązany jest do oddzielenia rzeczy lub przedmiotów prawidłowo zabezpieczonych do celów postępowania karnego, stanowiących dowód rzeczowy w sprawie od takich, które zostały wprowadzone do postępowania w sposób wadliwy, bądź też są lub stały się zbędne dla tego postępowania) jest postanowienie dotyczące dowodów rzeczowych, wydawane przez prowadzącego postępowanie z własnej inicjatywy, po zatrzymaniu rzeczy lub przedmiotu. Postanowienie wymusza dyscyplinę postępowania z zatrzymanymi rzeczami lub przedmiotami.

W sprawach oczywistych (w przypadku rzeczy, których posiadanie jest zabronione) należy unikać sytuacji powodujących przedłużanie czasu przechowywania dowodów poza magazynem depozytowym, a w szczególności kiedy ilość lub gabaryty tych dowodów nie pozwalają na umieszczenie ich w metalowych szafach.

Twierdzenie funkcjonariuszy we wszystkich złożonych wyjaśnieniach, że cyt.: „zdanie dowodów rzeczowych do magazynu i przyjęcie ich na stan przez depozytariusza może nastąpić dopiero po przeprowadzeniu stosownych oględzin, gdyż w momencie przekazywania papierosów depozytariuszowi są one ponownie w jego obecności liczone a następnie worki zawierające są zwrócić pakowym jutowym, przymocowuje się do nich trwale lakierem metylozłotą (kartkę), a w laku odciska się referentkę” nie stanowi przyczyny czy powodu do nieumieszczenia dowodów rzeczowych w magazynie.

§ 219 ust. 4 w/w *Instrukcji* stanowi, że jeżeli zachodzi potrzeba pobrania – na określony czas – w celu wykonania czynności procesowej dowodu przechowywanego przez

⁶ ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, t.j.: Dz.U. z 2017r., poz. 1904.

depozytariusza, funkcjonariusz prowadzący postępowanie wydaje mu na pobrany dowód pokwitowanie, które odbiera po zwróceniu dowodu. Depozytariusz w księdze dowodów rzeczowych odnotowuje, kto i na jaki czas pobrał dowód.

W obszarze dotyczącym sporządzania wykazów dowodów rzeczowych i ich niezwłocznej rejestracji w książce dowodów rzeczowych, brak zaewidencjonowania jednego wykazu oraz opóźnienia w przekazywaniu dowodów rzeczowych do magazynu, zgodnie z określonym miejscem ich przechowywania, oceniono jako **uchybieńia**.

3. W skontrolowanych wykazach dowodów rzeczowych, we wszystkich przypadkach, stwierdzono zapisy dotyczące miejsca przechowywania dowodów. W odniesieniu do zabezpieczonych wyrobów akcyzowych, miejscem ich przechowywania był magazyn dowodów rzeczowych, w przypadku dokumentów – akta prowadzonego postępowania przygotowawczego.

Jako **uchybieńie** potraktowano brak odnotowania w książce dowodów rzeczowych wg opisu nr 6/2006, w rubryce uwagi, miejsca przechowywania dowodu w postaci dokumentu, tj. oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy (...) z wykazu dowodów rzeczowych nr 1/38/16 z dn. 20.06.2016r. do [REDAKTED]

(akta kontroli nr 2, 40 str. 68, 485)

Przeprowadzona kontrola wykazała poniższe uchybieńia natury formalnej dotyczące rzetelności sporządzania n/w dokumentacji:

- brak oznaczania numeru egzemplarza na wykazach dowodów rzeczowych;
- omyłki w numeracji wykazów dowodów rzeczowych: nr 1/17/16 z dn. 04.01.2017r. skorygowany w dniu 27.11.2017r. na prawidłowy nr 1/1/17; nr 1/25/17 z dn. 15.02.2017r. skorygowany w dniu 27.11.2017r. na prawidłowy nr 1/15/17; nr 1/31/17 z dn. 20.05.2017r. skorygowany w dniu 28.11.2017r. na prawidłowy nr 1/32/17.

(akta kontroli nr 23, 24, 34, 35 str. 245-270, 330-333, 404-407, 436)

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono ponadto dwa przypadki wpisania w postanowieniach w przedmiocie dowodów rzeczowych i wykazach dowodów rzeczowych błędnej nazwy ukraińskich papierosów. W jednym przypadku funkcjonariusz prowadzący postępowanie w dniu 24.11.2016r. wydał postanowienie o sprostowaniu oczywistej omyłki pisarskiej, które zostało przesłane w ślad za aktami sprawy do Sądu Rejonowego w Hrubieszowie celem dołączenia do akt sprawy. W drugim przypadku, z uwagi na wydany wyrok nakazowy, stało się to bezcelowe.

W dwóch przypadkach, w postanowieniach w przedmiocie dowodów rzeczowych i wykazach dowodów rzeczowych wpisano błędne daty z czynności zatrzymania rzeczy. W pierwszym przypadku funkcjonariusz prowadzący postępowanie w dniu 23.11.2017r. wydał stosowne postanowienie, przesłane w ślad za aktami sprawy do Sądu Rejonowego w Hrubieszowie. W drugim przypadku, sprostowanie omyłki pisarskiej stało się bezcelowe ze względu na przekazanie dowodów rzeczowych do magazynu depozytowo-likwidacyjnego w Tomaszowie Lubelskim.

(akta kontroli nr 20, 32, 33 str. 186, 378, 386, 389-390)

4. W prowadzonych, w okresie objętym kontrolą, w PSG w Dołhobyczowie księgach dowodów rzeczowych, w każdym przypadku zawierano zapis dotyczący przekazania dowodów rzeczowych do magazynu depozytowo-likwidacyjnego Oddziału Celnego w Tomaszowie Lubelskim. Do zbioru dokumentów, zawierających egzemplarze nr 2, 3 lub 4 wykazów dowodów rzeczowych, dołączano postanowienia w przedmiocie dowodów rzeczowych oraz protokoły zdawczo odbiorcze lub potwierdzenie przekazania-przyjęcia.

Jednakże, w jednym przypadku, w postępowaniu przygotowawczym ██████████ dokonano protokolarnego pobrania materiału dowodowego w postaci 2 paczek papierosów z magazynu dowodów rzeczowych PSG w Dołhobyczowie, które następnie przesłano celem uzyskania opinii biegłego. Przedmiotowego obiegu dowodów rzeczowych nie odnotowano w wykazie dowodów rzeczowych nr 2/60/17 ani w książce dowodów rzeczowych. Do zbioru dokumentacji prowadzonej przez depozytariusza dołączono protokół pobrania materiału z dnia 28.02.2017r.

(akta kontroli nr 2, 21, 35, 37 str. 34, 220-238, 425, 456-466)

Zgodnie z § 5 ust. 5 Wytycznych nr 4 – w przypadku pobrania od depozytariusza dowodów rzeczowych (...) depozytariusz wpisuje do wykazu dowodów rzeczowych dane przyjmującego i datę przekazania (ewentualnie informację o załączonym do wykazu pokwitowaniu) oraz wykonuje stosowną adnotację w książce dowodów rzeczowych.

Powyższe potraktowano jako **uchybiecie**, nie mające wpływu na stan faktyczny przechowywanych w magazynie depozytowym PSG w Dołhobyczowie dowodów rzeczowych.

5. Zabezpieczone dowody rzeczowe, złożone do magazynu, zapakowane były w worki raszlowe oraz, w przypadku małych ilości lub niewielkich gabarytów, w koperty papierowe. Posiadały przymocowane metryczki, na których zawarto zapisy, zgodnie z przepisami Wytycznych Nr 4, dotyczące: numeru wykazu dowodów rzeczowych i pozycji tego wykazu; określenia czynności podczas których zabezpieczono rzeczy i danych osoby, której dotyczyły; nr sprawy RSD; opisu zabezpieczonych dowodów rzeczowych i sposobu ich zabezpieczenia; nr plomby; imienia i nazwiska osoby zabezpieczającej towar oraz daty sporządzenia metryczki. Sposób opisanie zabezpieczonych towarów **oceniono pozytywnie**.

(akta kontroli nr 22 str. 239-242)

6. Na podstawie „Księgi dowodów rzeczowych” wg opisu nr 6/2006 oraz „Księgi dowodów rzeczowych/przedmiotów” wg Rtd. 20/17 za okres I półrocza 2017r., w zakresie przeprowadzenia kwartalnego i okresowego sprawdzenia stanu ewidencyjnego dowodów rzeczowych w magazynie ze stanem faktycznym z adnotacją w książce dowodów rzeczowych przez depozytariusza, stwierdzono brak odnotowania przedmiotowego sprawdzenia w I i II kwartale 2016r. oraz w I i II kwartale 2017r.

(akta kontroli nr 2, 3, 40 str. 35, 39, 67, 68, 530)

W obszarze sprawdzenia stanu ewidencyjnego z faktycznym dowodów rzeczowych Zastępca Komendanta placówki wyjaśnił, że kwartalne sprawdzenia stanu ewidencyjnego dowodów rzeczowych w magazynie ze stanem faktycznym były przeprowadzane przez osoby sprawujące nadzór m.in. przez Komendanta Placówki Straży Granicznej w Dołhobyczowie.

Kontrole były przeprowadzane zawsze w obecności jednego z trzech, a od dnia 29.12.2016r. w obecności jednego z dwóch funkcjonariuszy realizujących obowiązki dochodzeniowo-śledcze, mających w zakresie obowiązków prowadzenie magazynu depozytowego. Żadna z przeprowadzanych do tej pory kontroli kwartalnych nie odbyła się bez udziału funkcjonariusza realizującego obowiązki dochodzeniowo-śledcze, mającego w zakresie obowiązków prowadzenie magazynu depozytowego. Sytuacja spowodowana była niewystarczającą obsadą etatową, m.in. tym, że nie było w placówce osoby na stanowisku depozytariusza. Celem uniknięcia nierzetelności w przeprowadzaniu kontroli nie było wyznaczonego jednego funkcjonariusza, który byłby odpowiedzialny za dokonywanie kontroli kwartalnej. Odnosząc się do okresowych i kwartalnych kontroli przeprowadzanych przez funkcjonariuszy, mających w zakresie obowiązków prowadzenie magazynu depozytowego, Komendant Placówki Straży Granicznej w Dołhobyczowie ppłk SG Andrzej Bielecki podjął decyzję, że będą one prowadzone równoległe z kontrolami kwartalnymi, przeprowadzanymi przez Komendanta placówki lub jego Zastępcę. W związku z tym, że depozytariusz nie powinien mieć dostępu do prowadzonych postępowań żaden z funkcjonariuszy pełniący obowiązki dochodzeniowo-śledcze, mający w zakresie obowiązków prowadzenie magazynu depozytowego, nie został osobą odpowiedzialną za samodzielne dokonywanie przedmiotowych kontroli.

(akta kontroli nr 32, 35 str. 379, 450)

W związku z powyższym, fakt nieodnotowania przeprowadzonego przez depozytariuszy sprawdzenia stanu faktycznego i ewidencyjnego dowodów, można uznać jako **uchybiecie**, przyjmując przedłożone wyjaśnienia, że faktycznie dokonywali tego wraz z kontrolą magazynu przeprowadzoną przez przełożonego. Biorąc też pod uwagę fakt, że do pobierania kluczy do magazynu byli upoważnieni wyłącznie depozytariusze, można przyjąć, że podczas kontroli magazynu był obecny przynajmniej jeden z depozytariuszy.

Zgodnie z § 3 ust. 2 pkt 4 i 5 Wytycznych nr 4 – do obowiązków depozytariuszy należy przeprowadzanie okresowych sprawdzeń stanu dowodów rzeczowych w magazynie i kwartalnych sprawdzeń stanu ewidencyjnego dowodów rzeczowych w magazynie ze stanem faktycznym. Z przeprowadzonej czynności depozytariusz sporządza odpowiednią adnotację w książce dowodów rzeczowych. Należy też przytoczyć znaczenie słowa depozytariusz, zawarte w Wytycznych Nr 4, tj. funkcjonariusz odpowiedzialny za prowadzenie magazynu dowodów rzeczowych będący na etacie depozytariusza lub posiadający w zakresie obowiązków prowadzenie magazynu dowodów rzeczowych. Odpowiedzialność za zabezpieczone dowody rzeczowe ponosi funkcjonariusz, pod którego pieczęą znajdują się zabezpieczone dowody rzeczowe.

- 7. W obszarze mienia tymczasowo zajętego lub zabezpieczonego do postępowania przygotowawczego, ewidencji, przechowywania i przekazywania tego mienia ustalono, że w PSG Dołhobyczów „Księga mienia tymczasowo zajętego” nie jest prowadzona. Z uzyskanej na potrzeby kontroli informacji wynikało, że z wejściem w życie Centralnej Bazy Danych „EWIDA”, w której zostały umieszczone zakładki związane z wszystkimi okolicznościami prowadzonych postępowań przygotowawczych, w tym między innymi została utworzona zakładka „Mienie zabezpieczone”. Wszelkie dane dotyczące tego faktu są odnotowywane w przedmiotowej zakładce. Dodatkowo w momencie tymczasowego zajęcia

mienia czynność ta jest, przed jego zajęciem, zwykle konsultowana z prokuratorem oraz bezpośrednim przełożonym. Jest to czynność protokołowana, a dodatkowym zabezpieczeniem jej poprawności wykonania jest wydanie kopii protokołu dla osoby od której mienie jest zajmowane. Funkcjonariusz, aby mógł rozliczyć się z zajętych pieniędzy zmuszony jest wpłacić je na konto Sądu Rejonowego, na co otrzymuje stosowne pokwitowanie. Dodatkowo Sąd Rejonowy po zaksięgowaniu wpływu określonej kwoty pieniędzy na swoje konto, przesyła potwierdzenie otrzymania środków finansowych na adres Komendanta Placówki, w którym określa ilość środków finansowych jakie wpłynęły na konto sądu, imię i nazwisko osoby od której zostały zajęte oraz nr RSD do którego zostało to przepisane. Z uwagi na fakt, że zajętych pieniędzy nie można złożyć do oddzielnego depozytu na terenie placówki, każdy funkcjonariusz do czasu wpłaty pieniędzy na konto Sądu Rejonowego odpowiada fizycznie za ich zabezpieczenie zgodnie z podpisem jaki złożył na protokole tymczasowego zajęcia mienia. Powyższe czynności są nadzorowane przez przełożonych funkcjonariusza zgodnie ze strukturą grupy operacyjno-śledczej.

(akta kontroli nr 25, 32, 35 str. 335-337, 380, 396, 439)

W 2016r. i I połowie 2017r. w PSG w Dołhobyczowie zabezpieczono gotówkę do 36 postępowań przygotowawczych (do 12 w 2016r. i 24 w I połowie 2017r.). Zespół kontrolny wskazał na przekroczenie instrukcyjnego 3 dniowego terminu wpłaty gotówki na konto bankowe do RSD: ██████████ (o 2 dni), ██████████ (o 1 dzień), ██████████ (o 1 dzień), ██████████ (o 3 dni), ██████████ (o 1 dzień). Z uzyskanych wyjaśnień wynika, że środki finansowe zajęte w ramach ww. spraw zostały wpłacone w najbliższym Oddziale Banku PEKAO SA, który znajduje się w miejscowości Hrubieszów. Placówka ta prowadząc konto sum depozytowych Sądu Rejonowego w Hrubieszowie nie pobiera prowizji za dokonywane wpłaty tymczasowo zajętych środków pieniężnych. Każda inna instytucja finansowa prowadząca działalność w tym zakresie za dokonywane wpłaty pobiera finansową prowizję od dokonywanych wpłat. Wyjazdy w tym zakresie organizowane były i są w sposób ekonomiczny. Ze względów logistycznych w Placówce Straży Granicznej w Dołhobyczowie organizuje się wyjazdy łączone, tj. w trakcie jednego konwoju wywożone są pieniądze do banku celem dokonania wpłaty, akta postępowań przygotowawczych do Prokuratury Rejonowej w Hrubieszowie lub do Sądu Rejonowego w Hrubieszowie, a w drodze powrotnej odbiera się przesyłki z Komendy Powiatowej Policji w Hrubieszowie.

(akta kontroli nr 32, 40 str. 379, 528)

Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia oraz to, że przekroczenie terminu wpłaty zajętej gotówki było niewielkie (1, 2 max 3 dni) potraktowano to jako **uchybiecie**.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z § 217 *Instrukcji* – przepisy o przechowywaniu dowodów rzeczowych, ewidencji dowodów rzeczowych i przekazywaniu dowodów rzeczowych stosuje się odpowiednio do mienia stanowiącego przedmiot tymczasowego zajęcia lub zabezpieczenia, o ile przepis szczególny nie stanowi inaczej. W § 221 ust. 6 wskazano, że polskie pieniądze obiegowe, po uzgodnieniu z prokuratorem nadzorującym postępowanie wpłaca się w terminie 3 dni na konto bankowe do dyspozycji prokuratury nadzorującej sprawę.

10. Zgodnie z § 234⁸ *Instrukcji*, tj. kierownik komórki organizacyjnej placówki Straży Granicznej co najmniej raz w kwartale kontroluje lub zleca przeprowadzenie kontroli w zakresie zgodności stanu ewidencyjnego dowodów rzeczowych ze stanem faktycznym magazynu depozytowego, a wyniki kontroli odnotowuje w książce dowodów rzeczowych – stosowne kontrole przeprowadził w dniach: 30.03.20016r., 27.06.2016r. i 06.09.2016r. Zastępca Komendanta PSG w Dołhobyczowie ██████████, natomiast w dniach: 29.12.2016r., 23.03.2017r. i 28.06.2017r. Komendant PSG w Dołhobyczowie mjr SG Mariusz Kulczyński wraz z ww. Zastępcą Komendanta. Obszar ten oceniono **pozytywnie**.

11. W okresie objętym kontrolą, inwentaryzacja magazynu depozytowego, przeprowadzona została:

- w dniu 11.01.2016r. w oparciu o prowadzoną ewidencję: księgę towarów zabezpieczonych w trybie art. 308 kpk Rtdn. nr 24/15; księgę mienia tymczasowo zajętego Rtdn nr 17/2006, księgę dowodów rzeczowych Rtdn nr 6/2006. Na stanie magazynu depozytowego pozostawały dowody rzeczowe zabezpieczone do jednego postępowania ██████████ (prowadzonego przez WOŚ NOSG). Stan faktyczny dowodów rzeczowych był zgodny z ewidencyjnym;
- w dniu 16.03.2017r. w oparciu o prowadzoną ewidencję: księgę towarów zabezpieczonych w trybie art. 308 kpk, Rtdn. nr 24/15; księgę mienia tymczasowo zajętego Rtd nr 42/17, księgę dowodów rzeczowych Rtd nr 20/17. Na stanie magazynu depozytowego pozostawały dowody rzeczowe zabezpieczone do 66 postępowań przygotowawczych. Stan faktyczny dowodów rzeczowych był zgodny z ewidencyjnym. Komisja nie stwierdziła nieprawidłowości w prowadzonej ewidencji.

(akta kontroli nr 19, 40 str. 153-166, 532)

Podsumowując, obszar dotyczący podstaw prawnych i faktycznych podejmowanych czynności przez funkcjonariuszy Placówki Straży Granicznej w Dołhobyczowie w kontrolowanej tematyce z uwagi na stwierdzone odstępstwa, nie mające zasadniczego wpływu na stan faktyczny zabezpieczonych i przechowywanych dowodów rzeczowych, oceniono **pozytywnie z uchybieniami**. Na zastosowaną ocenę miały wpływ: brak rejestracji jednego wykazu dowodów rzeczowych w książce towarów zabezpieczonych w trybie art. 308 kpk, brak jednego wpisu w książce dowodów rzeczowych o miejscu przechowywania zabezpieczonego dokumentu, brak adnotacji w książce dowodów rzeczowych o pobraniu i przekazaniu do ekspertyzy 2 paczek papierosów, brak wpisów depozytariusza o przeprowadzonym sprawdzeniu dowodów rzeczowych w magazynie oraz opóźnienia w przekazywaniu wyrobów akcyzowych do magazynu, a zabezpieczonego mienia na konto bankowe. Biorąc pod uwagę, złożone w czynnościach kontrolnych wyjaśnienia, wymienione wyżej uchybienia miały wpływ na rzetelność w prowadzeniu wymaganej dokumentacji oraz staranne, sumienne i terminowe wypełnianie obowiązków w kontrolowanej tematyce.

⁸ zmiany wprowadzone Zarządzeniem nr 52 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 23.08.2005r. *zmieniającego zarządzenie w sprawie określenia zasad nadzoru służbowego nad prowadzeniem postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną oraz wprowadzenia Instrukcji w sprawie prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną*

IV. Wnioski i zalecenia.

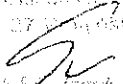
Mając na uwadze ustalenia kontroli, w celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień oraz usprawnienia działalności kontrolowanej jednostki w obszarze rejestrowania, obrotu i zabezpieczenia dowodów rzeczowych/przedmiotów oraz poprawy skuteczności nadzoru służbowego w kontrolowanym zakresie polecam:

1. Z chwilą uzyskania dowodu rzeczowego, pozostającego w związku z określonym postępowaniem przygotowawczym, niezwłocznie sporządzać wykaz dowodów rzeczowych;
2. Przestrzegać wymogów rejestracji wykazów dowodów rzeczowych w książce dowodów rzeczowych, objąć ten obszar szczególnym nadzorem;
3. Rzeczy/przedmioty zabezpieczone do postępowania przygotowawczego, w przypadku takiego określenia miejsca ich przechowywania, niezwłocznie przekazywać do magazynu dowodów rzeczowych;
4. Wypracować sposób sprawnego i bieżącego przekazywania zabezpieczonych dowodów do magazynu depozytowego w szczególności kiedy ich ilość lub gabaryty nie pozwalają na przechowanie w metalowych szafach;
5. Dowody, których cechy czy wartość na to pozwalają, w przypadku takiego określenia miejsca ich przechowywania, niezwłocznie dołączać do akt sprawy;
6. W wykazach dowodów rzeczowych (na każdym sporządzonym egzemplarzu) i w książkach dowodów rzeczowych na bieżąco zawierać adnotacje dotyczące obiegu tych dowodów (pobranie, przekazanie, zwrot, itp.);
7. Wydanie dowodu rzeczowego z magazynu powinno odbywać się za stosownym pokwitowaniem, które należy podpinać do wykazu dowodów rzeczowych;
8. W wykazach dowodów rzeczowych i książkach dowodów rzeczowych wypełniać wszystkie rubryki zgodnie z ich przeznaczeniem, a w szczególności dotyczące miejsca przechowywania dowodów;
9. Bezwzględnie przestrzegać terminów przeprowadzania kwartalnych sprawdzeń określonych w § 3 ust. 2 pkt 4 i 5 Wytycznych Nr 4 oraz ewidencjonowania wyniku tych czynności w książce dowodów rzeczowych;
10. W ramach nadzoru nad funkcjonowaniem magazynu depozytowego i prowadzonej w nim ewidencji dokonywać sprawdzenia poprawności i prawidłowości zapisów w wykazach dowodów rzeczowych oraz księdze dowodów rzeczowych z odpowiednią adnotacją w tej księdze;
11. Objąć nadzorem terminowość wpłat polskich pieniędzy obiegowych stanowiących przedmiot tymczasowego zajęcia lub zabezpieczenia;
12. Dokonać zapisów dotyczących sprawowania nadzoru nad funkcjonowaniem magazynu depozytowego i prowadzonej w nim ewidencji w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień kadry kierowniczej, zgodnie ze wskazanym podziałem kompetencyjnym;
13. W ramach doskonalenia zawodowego przeprowadzić szkolenie z udziałem funkcjonariuszy realizujących czynności dochodzeniowo-śledcze oraz depozytariuszy w obszarze postępowania z dowodami rzeczowymi i mieniem tymczasowo zajęтым, uwzględniając zakres powyższych zaleceń.

- V. Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 w związku z art. 49 ustawy o kontroli, pisemną informację o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości należy przedłożyć zarządzającemu kontrolę w terminie do 28.02.2018r. za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli.
- VI. Zgodnie z treścią § 48 ustawy o kontroli od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
- VII. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których egzemplarz nr 1 jest przeznaczony dla kierownika jednostki kontrolowanej.

Podpis kierownika jednostki kontrolującej:

KOMENDANT
Komenda Powiatowa Policji, ul. Sztolcy Granicznej,
nr 37, 04-004 Łowicz, J. Ak.

M. S. Jankowski KONTROLNICY

.....

Wykonano w 2 egzemplarzach:

Egz. nr 1 – Komendant PSG w Dołhobyczowie

Egz. nr 2 – ad acta

Wykonał: E.Ł. tel. 6655270

Dnia 15.01.2018r.